

Un treball inedit sus er occitan dera Val d'Aran: la *Gramática de la llengua aranesa* de Jusèp Sandaran

Aitor Carrera Baiget
Universitat de Lleida

Abans dera gescuda dera *Gramatica aranesa* (Carrera 2007) que i auie agut ja quauqui trabalhs que sagèren de hèr un petit esbòs gramaticau der occitan dera Val d'Aran. Joan Coromines que consagrèc mès de dues centes pagines ara morfologia e era sintaxi der aranés, e eth sòn trabalh que demore des nòsti dies eth mès important sus eth gascon dera Val d'Aran (Coromines 1990), quitaments se se servís d'ua grafia prenortativa, s'era sua tòca non ei pas en cap de cas prescriptiva e se s'aucepe mès que mès deth lexic. Que podem evocar tanben eth petit trabalh d'Ademá (1966) o er obratge intitolat *Quatre regles de gramàtica aranesa* de Jusèp Condò, qu'ei tanben demorat inedit, mès qu'es sues donades son pro soent arreportades peth quite Coromines, ath costat des qüestionaris lexicaus qu'eth madeish Condò mandèc tar Institut d'Estudis Catalans. Aquera gramatica de Condò qu'ei estada descrita e analisada en Carrera (2013).

Hè quauqui ans, en Archiu Istoric d'Aran, qu'aguèrem era escadença de descobrir es materiaus ineditos de Jusèp Sandaran Bacaria, un avocat de Canejan que demorèc fòrça temps en Barcelona e que collaborèc damb eth luishonés Bernard Sarrieu ena debuta deth sègle XX. Sandaran que gesquec poesies e quauqui textòts de tipe costumista ena revista *Era Bouts dera Mountanho*. Qu'ei tanben pro coneguda era sua conferéncia en Ateneu Obrer de Barcelona en 1913, *La Vall d'Aràn [sic] i els catalans* (Sandaran 1913), que conten quauques donades lingüistiques. Mès en Archiu Istoric d'Aran, gràcies ara donacion d'aqueri materiaus dera part dera familia de Sandaran, que poguérem descorbir fòrça d'auti documents plan interessants d'un punt de vista lingüistic. D'un costat, centenats de petites fiches que tòquen eth lexic aranés e que sigueren er objècte d'ua descripcion recenta (Carrera 2014). D'un aute, ua *gramática* der occitan dera Val d'Aran que poirie èster era mès doriua de totes, tanplan anterior ara gramatica de Condò de 1916. Aquera gramatica inedita de Sandaran que presente nombrosi aspèctes interessants, qu'aguesta comunicacion pòt servir entà hèr-vo'les a conéisher. Atau, que poiram auer definitivaments ua vision d'ensemble dera òbra lingüistica d'aqueth avocat dera vath de Toran.

Bibliografia

- Ademá, Casimiro (1966): *Estudio sobre el dialecto aranés*. Barcelona: Editorial Occitania.
Carrera, Aitor (2007): *Gramatica aranesa*. Lhèida: Pagès Editors.
Carrera, Aitor (2013): «*Quatre regles de gramàtica aranesa*. Aportacions de la gramàtica inèdita de Jusèp Condò a l'estudi de l'aranés contemporani». Laguens: Casanova, Emili; Calvo,

Cesáreo (eds.): *Actas del XXVI Congreso Internacional de Lingüística y de Filología Románicas* (València, 2010), VII. Berlin: De Gruyter, p. 501-512.

Carrera, Aitor (2014): «Uns documents plan interessants entar estudi deth lexic der occitan dera Val d'Aran: era descubèrta des fiches inedites de Jusèp Sandaran Bacaria». Laguens: Alén Garabato, Carmen; Torreilles, Claire; Verny, Marie-Jeanne (eds.): *Los que fan viure e tresluisir l'occitan. Actes du Xe congrès de l'AIEO. Béziers, 12-19 juin 2011*. Lemòtges: Lambert-Lucas, p. 461-467.

Coromines, Joan (1990): *El parlar de la Vall d'Aran. Gramàtica, diccionari i estudis lexicals sobre el gascó*. Barcelona: Curial.

Sandaran, Josep (1913): *La Vall d'Aràn [sic] i els catalans*. Barcelona: Tallers d'Arts Gràfiques Henrich i Comp.